

SLOBODNA PRIOPĆENJA

UP 33

PREDSKAZIVANJE POSLJEDKA RATNIH KRANIOCEREBRALNIH OZLJEDA

M. Tudor,
M. Jurinović

*ODJEL ZA NEUROKIRURGIJU
KLINIČKA BOLNICA SPLIT,
V. SPINČIĆA 1,
SPLIT*

Procijenjuju se faktori za koje se drži da utječu na posljedak kod 176 bolesnika s ratnom kraniocerebralnom ozljedom liječenih u Odjelu za neurokirurgiju tijekom Domovinskog rata.

Tip projektila, starost rane, zaostala strana tijela endokranijalno te dob i spol bolesnika nisu imali statistički značajan utjecaj na posljedak.

Bolesnici s Glazgowskom ljestvicom kome (GCS score) od 3-5 bodova imali su 3,5 puta češće relativni rizik nepovoljnog posljedka, nego li bolesnici s 6-15 bodova. Ranjenici s prostrijelnim ozljedama (47%), sa strijelnim kanalom kroz obje cerebralne hemisfere (45,5%) i oni sa spaciokompresivno djelujućim hematomima (49%) imali su statistički značajno nepovoljniji posljedak nego li bolenici bez takvih ozljeda.

Infekcije, kao najozbiljnije komplikacije ratne ozljede glave, bile su češće u bolesnika sa zaostalim stranim tijelima endokranijalno (57%), pri ranama starijim od 48 sati (43%) i u slučajevima s fistulom cerebrospinalnog likvora (50%).

U procjeni posljedka strijelnih kraniocerebralnih ozljeda u ratu GCS score, vrsta ratne rane, mjesto prodora projektila u lubanju, strijelni kanal, intrakranijski hematomi i komplikacije, osobito infekcije, predstavljaju pouzdane predskazatelje. U cilju poboljšanja posljedka od ratnih, strijelnih ozljeda glave treba težiti principu da prva operacija bude i definitivna i da nakon nje slijedi agresivna intenzivna terapija i rana rehabilitacija.